

А.М. Арістова, канд. екон. наук, доц.,

Київський національний торговельно-економічний університет

РОЛЬ І НАПРЯМИ ПЕРЕПІДГОТОВКИ СПЕЦІАЛІСТІВ БАНКІВ

1. Процеси, що відбуваються останні роки і очікуються найближчим часом у банківській системі України, вимагають від керівників і спеціалістів банку нових знань і навичок:

- масштаби введення в проблемні банки тимчасових адміністраторів, рекапіталізації та ліквідації банків свідчать про необхідність підготовки спеціалістів з інструментарію кризового менеджменту;

- реорганізація банківської системи шляхом ліквідації банків, приватизації/реприватизації, злиття/поглинання обумовлюють актуальність підготовки спеціалістів з питань оцінки вартості банку в конкретних цілях з урахування специфіки банківського бізнесу;

- зростання залежності вітчизняної банківської системи від світових ринків капіталів в умовах їх високої волатильності вимагають від спеціалістів банку знань з фінансового інжинірингу, що забезпечує створення такого інструментарію з управління активами і пасивами, який дозволяє швидко реагувати на зміни зовнішнього середовища;

- посилення взаємозв'язку кредитного процесу (в процедурах надання кредитів, резервування за кредитами і реалізації заставного майна) зі станом ринку нерухомості вимагають від банківських працівників знань і умінь з оцінки майна;

- підвищення залежності банків від коштів зарубіжних банків і НБУ, суттєвий взаємозв'язок валютного і кредитного ризиків банків в умовах України, а також висока ступень залежності фінансового результату від оцінки кредитного ризику вимагають більш глибокої підготовки спеціалістів з оцінки ризиків;

- масштаби проблемної заборгованості банків і недосконале законодавство щодо захисту прав кредиторів обумовлюють актуальність забезпечення галузі спеціалістами з адекватною юридичною підготовкою.

2. Базова підготовка з питань кризового менеджменту, фінансового інжинірингу, оцінювання вартості банку, оцінки ризиків, оцінки майна в цілях застави здійснюється сьогодні через внесення доповнень до навчальних планів і програм підготовки магістрів. Але висока швидкість змін на банківському ринку і повна закритість інформації банків для науковців обумовлюють відставання теорії від практики, а обмеження доступу до інформації студентів-магістрів в банках – неможливість вивчення і набуття ними навичок з управління активами і пасивами в реальних умовах ринку.

3. Крім отримання нових знань потребує актуалізації підготовка спеціалістів банків за стандартними задачами у зв'язку з докорінними змінами банківського ринку, як це було в період переходу на міжнародні стандарти бухгалтерського обліку наприкінці 90- років минулого століття і формування системи ризик – менеджменту на початок останнього десятиріччя.

4. Систематичне оновлення знань і умінь спеціалістів банку можливо лише через формування системи перепідготовки кадрів. Тільки перепідготовка спеціалістів банків дозволить швидко вирішити задачу забезпечення кадрами рекапіталізованих банків, банків з тимчасовою адміністрацією, банків в стадії ліквідації та проблемних банків, до яких Національний банк має наміри щодо реорганізації через продаж, злиття та поглинання. Для не проблемних банків високий професійний рівень персоналу означає більш високу вартість банку.

5. Формування галузевої системи перепідготовки і підвищення кваліфікації кадрів може бути забезпечено за участю всіх зацікавлених сторін: Національного банку, банків, асоціації банків, вищих навчальних

закладів. Основними передумовами ефективного функціонування системи є впровадження в банках відповідної політики з управління персоналом, адекватні форми організації навчального процесу і залучення до нього методологів Національного банку, представників асоціації банків, керівників банків, науковців з практичним досвідом роботи в банках і системі підвищення кваліфікації кадрів. Формування такої системи може забезпечити Академія банківської справи при Національному банку України.

Арістова, А.М. Роль і напрями перепідготовки спеціалістів банків [Текст] / А.М. Арістова // Фінансова освіта: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку: зб. матеріалів Міжнародної навчально-методичної конференції (29-30 квітня 2010 р.). – Суми: УАБС НБУ, 2010. – С. 25-26.